

BUDAPESTI DUNA-PARTOK VISSZAFOGLALÁSA

A Valyo módszer

A "Valyo-módszer" a kezdetektől változatlan: felkutatjuk a gyalogos közlekedés szempontjából alulhasznosított Duna-parti helyek közül a számunkra kedveseket, majd kis léptékű beavatkozásokkal, köztéri bútorokkal, közösségi-kulturális eseményekkel irányítjuk a figyelmet a kiszemelt helyszínre.

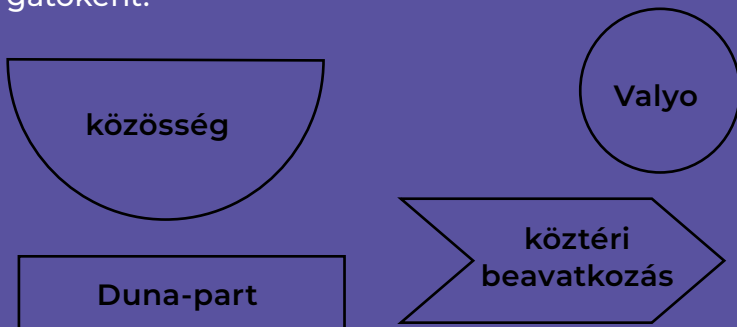
A területet mindig tudatosan, felelősséggel használjuk, emellett kísérletezünk, feszegetjük a határokat. Közösségünk és partnereink száma az évek során megsokszorozódott, egyre több ember csatlakoznak be a tervezésbe, építésbe, programszervezésbe. Hasznos és szép dolgokat, jó helyeket hozunk létre alacsony költségvetésből úgy, hogy közben jól is érezzük magunkat. Duna-tanösvény, STÉG, Valyo !Part, Mobil Szauna, Nehru Park, SKUBI, Szabihíd, Valyo Kikötő, Római Szabadstrand – mindegyik egy-egy lépés az élhetőbb Duna-partért, a Valyónak pedig sok tapasztalat építéssel, közösségépítéssel, együttműködéssel, területhasználattal és eseményszervezéssel kapcsolatban. Mindezt nagyrészt önkéntes munkával csináljuk, egy még jobbat Budapest reményében, ahol könnyű megérinteni a Dunát. A DANURB Interreg programhoz is ezért csatlakoztunk, hiszen céljaink azonosak: felhívni a figyelmet az alulhasznosított Duna-partszakaszokra, és a közösség erejével újra felfedezni őket. Ebben a kiadványban a módszerünk alapjait mutatjuk be.

MIÉRT CSINÁLJUK MI?

Olyan városban szeretnénk élni, ahol a város lakói aktívan formálják környezetüket, és ehhez támogatást is kapnak. Ahol nem ritka, ha nyári hétvégékre gyalogos-kerékpáros híddá, pezsgő közösségi-kulturális terré változtatja tizenöt budapesti a Szabihidat. Szeretnénk, ha a városnak élő kapcsolata lenne a Dunával.

KINEK SZÓL?

Mindenkinek, aki tenne azért, hogy a közterek – akár csak ideiglenesen is, de – valódi közösségi terekké váljanak. Szól azoknak is, akik csatlakoznának a Valyo Duna-parti törekvéseihez: kétkezi munkával, szervezéssel, kreatívként vagy támogatóként.

A TÖRTÉNETÜNK

A Valyo – Város és Folyó első akciója az I. Éjszakai Kacsakőbó Bajnokság volt 2011-ben. A helyszínek száma és jelentősége azóta nőtt. Duna-tanösvény néven tizenhat izgalmas, ismeret budapesti Duna-parti helyszínt tettünk fel a térkép az első két évben.

Helyspecifikus mikroalkotásokkal, információkkal és jérékkel értük el, hogy a Valyo első követői autókat kárlgetve lejjenek a Dunához. A helyszínek többségé visszatértünk a későbbi években: így a Valyo !Partra (Lánchíd pesti, északi hídfőjéhez) is, ami az első széles kőben ismert helyünk lett. A korábbi beavatkozások tapasztalatait közösségi tervezéssel formáltuk koncepcióvá, amnek mentén elkezdtek fejleszteni a partszakaszt, hogy két nyáron át legyen Pest egyik kedvenc találkozási pontja napközben és esténként. Egy téli kitelepülésen innelindult adománygyűjtő körútjára mobil szaunává alakított reptéri buszunk is. A hely sikerét bizonyítja, hogy ma m sikeres, üzleti alapon működő vendéglátóhely működött itt. Kipróbáltuk magunkat önkormányzati együttműködésben zajló parkmegújításban (Nehru park) és tervp

lyázaton (Rakpark-pályázat), beszálltunk a római-parti fák védelmébe, részt vettünk a Gellért téri “kifolyó” meghekkelésében. 2017-től minden évben elérjük, hogy a főváros négy hétvégére átengedje a Szabadság hidat a gyalogosoknak, ahová a városlakók maguk szervezik a programokat. A Valyo ilyenkor koordinál, és a kulturált közterület-használatot, alapinfrastruktúrát biztosítja. A vendéglátást a Szabihídon tudatosan mellőzzük. Meggyőződésünk, hogy a budapestieknek nem egy sokadik gasztrofesztiválra, hanem szabadon használható, ingyenes programokat biztosító gyalogos-közterekre van szüksége. A Valyo Kikötő 2018 nyarának kedvelt nyári helye volt sokak számára. Itt kísérletet tettünk a vendéglátás-alapú kultúra finanszírozásra, ami nem lehetetlen, de legközelebb másképp csináljuk majd. Fontos, hogy valamennyi tevékenységünk, programunk partnerek bevonásával lesz teljes, a kezdetektől számíthattunk a céljainkkal azonosuló művészekre, programszervezőkre, tervezőkre. Emellett a városi infrastruktúra felelős cégeivel is kapcsolatba kerültünk, akik többnyire segítő szándékúak, legfeljebb nem értik, miért jó ez nekünk.

FELMERÜLŐ PROBLÉMÁK MEGOLDÁSI JAV

A Duna átfolyik Budapest belvárosán, de ezt az adottságot a városlakók nem használják ki. A Duna-part, mint rekreációs köztér csak egy-egy helyen adott, jellemzően többsávos autós útvonalak választják el a várost folyójától.

Azon pontok felkutatás a legkisebb befekt a legnagyobb pozitív érhető el. Tervezünk, felmérünk, építünk, eseményekkel pörgetjük a helyszínt. Pozitív változást segítünk elő.

Az emberek hajlamosak a lakókörnyezetük problémái mellett elmenni, a megoldásokat a döntéshozóktól várni.

A Valyo projektjei egy erre nyitott körnek lehetnek adnak arra, hogy kis lépésekben, de aktív alakítói lehetnek a budapesti Duna-partnak.

A célközönség viszonylag sokkal szélesebb, szívesen iránymutatásként is szívesen a Duna-parton létrehozott közösségi terek.

MENTÁLIS TÉRKÉPEZÉS

Személyes nézőpontokra és érzékelésre alapozó térképezés, felmérés. Előzőleg rejtve maradt összefüggésekre segít rávilágítani azzal kapcsolatban, hogy a helyi szereplők hogyan vélekednek, érznek egy-egy helyszínnel kapcsolatban.

HELYTEREMTÉS

Nem megfelelően használt Duna-parti vagy városi helyszínek újragondolása, újratervezése ideiglenes kulturális használat révén a helyi közösségek bevonásával

KÖZÖSSÉGI TERVEZÉS

A problémák és lehetőségek csoportos megvitatása a kezdetektől fogva. Így valódi igényekre válaszolva érhetünk el változásokat.

ERŐFORRÁS-MENEDZSMENT

Az erőforrások (anyagi, fizikai) újrendezésével, optimális erőbefektetéssel látványos, közös érték jöhet létre.

ÖNKÉNTES BEVONÁS

A felmerülő feladatok önkéntes munkával kerülnek megvalósításra, aminek köszönhetően a résztvevő önkéntesek még inkább azonosulnak az adott üggyel, és ez lehetőséget teremt az egymás közötti tudásátadásra és kapcsolatteremtésre.

KULTURÁLIS FESZTIVÁLOK SZERVEZÉSE

A kulturális rendezvények sajátosságait és szempontrendszerét előtérbe helyező, élményalapú rendezvény, amely által különböző értékeket közvetítünk.

KULTURÁLIS FELTÉRKÉPEZÉS

A helyi kulturális örökség és kínálkozó lehetőségek összegyűjtése, majd klaszterezése közösen (a helyi döntéshozókkal és stakeholderekkel).

ALULRÓL JÖVŐ KEZDEMÉNYEZÉSEK ERŐSÍTÉSE

Olyan (projekt)ötlet támogatása, amely nem döntéshozói hirtőlérből érkezik, hanem egy-egy hiányra reagálva a téma iránt elkötelezett aktivisták alkotják meg, és viszik végig.

MIÉRT CSINÁLD?

- Új helyeket nyer vele a településed, ahol közösségek találkozhatnak. Ez lehetőséget teremt az emberek számára, hogy természetközeli környezetben tudják a szabadidejüket együtt eltölteni.
- Alacsony költségvetésből valósítasz meg kis léptékű, kísérleti beavatkozásokat. Ha valamit már bizonyítottan sokak támogatnak, a döntéshozók is könnyebben felismerik a jó fejlesztési irányokat.
- Feldobja az életed, új barátokra teszel szert, akik hozzád hasonlóan tettekkel akarják megváltani a világot.

MI KELL HOZZÁ?

- Egy sokak számára szerethető cél. Gondolkozz kicsiben: mi az a legkisebb beavatkozás, amivel jobbá teheted környezeted?
- Egy elszánt csapat, ha társak még hiányoznak. Beszéljess, szervezz miniaciót.

HOGYAN CSINÁLD?

- 1** Keressetek egy helyet, ahol akár jó is lehetne, de még fejlesztésre szorul. Lehet kevésbé ismert vagy forgalmas, de nem ideális célra használt.
- 2** Tervezzetek olyat, ami sokaknak jó: beszéljetek sokféle emberrel. Minél különbözőbb környezetből érkeztek (szakmák, fiatalok, gyerekek, kutyasok, helyiek, hajléktalanok...), annál nehezebb megérteni egymást, de annál jobb ötletek születnek.
- 3** Építsetek. Majd teszteljétek, gyűjtsetek visszajelzéseket. Ha elsőre valami nem lett az igazi, akkor is merjétek kísérletezni, változtatni.
- 4** Nem az örökkévalóságnak építetek, de fontos, hogy, ami felépül, tetszetős legyen, biztonságos és könnyen tisztán tartható.
- 5** Hiszünk a gerilla-beavatkozásokban, de indokolt esetben ne riadjatok vissza a legális építés, területhasználat adminisztrációjától se.
- 6** Valamennyi pénzre szükségetek lesz. Adománybuli, nyersanyagszponzor, kisebb, a céljaitokkal összhangban álló pályázatok.
- 7** Értékeljétek a kis változásokat, és ünnepeljétek meg, ha valami elkészült!
- 8** Csak akkor csináljátok, ha szívből jön!

IMPRESSZUM

Felelős kiadó:

Kortárs Építészeti Központ Alapítvány
1111 Budapest, Bartók Béla út 10-12.
www.kek.org.hu

Design:

Tóth Teodóra

Közreműködők:

Barangó Bajtai Zoltán, Dávida Eszter, Jeczko Mercédesz,
Klaniczay János, Szőke Tímea, Zalasch Tímea, Budapest100
csapat, BME ÉPK Urbansztika Tanszék, kultúrAktív Egyesület,
Oikodrom, Való Egyesület.

A projekt a Duna Transznacionális Programból, az Európai
Regionális Fejlesztési Alap támogatásával, az Európai Unió
és a Magyar Állam társfinanszírozásával valósul meg.

Ha felkeltettük az érdeklődésed, és te is szívesen hekkelnél közttereket, akkor hajrá! További inspirációért látogass el honlapunkra, Facebook-oldalunkra. Ha együttműködnél velünk, írj nekünk!

Írj nekünk:

INFO@VALYO.HU

Kövess minket:

**FACEBOOK.COM/
KORTARSEPITESZETIKOZPONT**

Web:

**VALYO.HU
KEK.ORG.HU**

